

B. Respectprotocol

Uitgangspunten:

We willen zorgdragen voor een goed pedagogisch klimaat, waarin de kinderen zich ondersteund, betrokken, veilig en geaccepteerd weten.

We vinden het belangrijk dat we werken aan positieve groepsvorming, zodat de kinderen leren op een respectvolle manier met elkaar om te gaan.

Methode: Voor bovenstaande hanteren we de KiVa-methode. KiVa is een school-breed programma voor positieve groepsvorming en sociale veiligheid. Dit programma gebruiken we in combinatie met Leefstijl, methode voor het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden en Wonderlijk Gemaakt, methode seksuele vorming. In de methodes worden lessen en groepsgesprekken preventief ingezet om pesten te voorkomen.

De kinderen vullen 2x per jaar een digitale vragenlijst in. Zo krijgen we meer inzicht in het welbevinden van de kinderen. Hiermee kunnen we ook gevoelens van onveiligheid en (verborgen) pesten signaleren. Gedurende het hele schooljaar kan natuurlijk melding gedaan worden van pesten bij het KiVa-team (of bij de leerkracht van het kind). Zij beoordelen aan de hand van gesprek en screeningslijst of hier sprake is van pesten of plagen.

Wat is pesten? Onder pesten verstaan wij:

- Herhaaldelijk. Het kind is steeds het mikpunt van gemene, kwetsende opmerkingen of handelingen. Dit geldt ook voor buitensluiten.
- Opzettelijk. Het kind wordt bewust verdriet aangedaan.
- Machtverschil. Slachtoffers zijn minder sterk dan pesters en kunnen zich dus niet goed verdedigen.

Voor een uitgebreide beschrijving van het verschil tussen plagen en pesten en het signaleren van pesten en een beschrijving van de aanpak, verwijzen we u naar het complete KiVa-protocol.

Bijgevoegd vindt u een schema met daarin de stappen die de KiVa-methode volgt.

Voor het melden van pesten kunt u (ouders en leerkrachten) terecht bij:

Lizette Coppoolse, leerkracht groep 5. Op maandag en dinsdag.

Carolien de Nooijer, leerkracht groep 1/2. Op woensdag, donderdag en vrijdag.

Samen met Ilse Dorleijn vormen zij het KiVa-team.

Protocol sociale veiligheid

Inhoudsopgave

1. Inleiding	8
1.1 Belang van een protocol voor sociale veiligheid	8
1.2 Uitgangspunten	8
1.3 Methode(s) voor de sociaal-emotionele ontwikkeling	8
1.4 Leerlingvolgsysteem	8
2. Begripsomschrijving	9
2.1 Wat is pesten?	9
2.2 Rolverdeling bij pesten	9
2.3 Signalering	9
3. Aanpak	11
3.1 Preventief	11
3.2 Curatief	12
3.3 Externe hulp	13
4. Organisatie	14
4.1 Contactpersonen	14
4.2 Scholing	14

1.

2. Begripsomschrijving

2.1 Wat is pesten?

*Pesten is het herhaaldelijk en opzettelijk kwetsen van iemand die zich niet goed kan verdedigen. Met **herhaaldelijk** wordt bedoeld dat het kind steeds het mikpunt van gemene en kwetsende opmerkingen of handelingen is. **Opzettelijk** betekent dat iemand bewust verdriet is aangedaan. Naast deze kenmerken is er bij pesten sprake van een **machtsverschil**. Pesters zijn sterker dan slachtoffers. Daardoor kunnen slachtoffers zich niet goed verdedigen.*

Er zijn verschillende vormen van pesten. Wij onderscheiden

- *Fysiek: slaan, duwen, schoppen;*
- *Materieel: het kapot maken of afpakken van iemands eigendommen;*
- *Verbaal: uitschelden, steeds opnieuw vervelende opmerkingen maken;*
- *Relationeel: buitensluiten, leugens of geruchten verspreiden;*
- *Digitaal pesten: alle vormen van pesten die online plaatsvinden, zoals op Facebook en Whatsapp.*

2.2 Rolverdeling bij pesten

In een peestsituatie heeft elk kind een bepaalde rol. De rol geeft aan hoe de kinderen zich op dat moment gedragen. Bij het gebruik van deze rollen is het belangrijk om te weten dat kinderen niet een bepaalde rol *hebben*, maar zich *gedragen* op een manier die bij een bepaalde rol past. Welke rol een kind aanneemt kan ook verschillen per situatie. De verschillende rollen die wij onderscheiden bij pesten zijn:

- *Pester: initiatiefnemer van het pesten;*
- *Assistent: doet actief mee met de pester, maar speelt geen hoofdrol in het pesten;*
- *Versterker: doet niet direct mee met het pesten, maar geeft de pester positieve feedback door toe te kijken of te lachen om het pesten;*
- *Slachtoffer: het gepeste kind;*
- *Verdediger: steunt en komt op voor het slachtoffer;*
- *Buitenstaander: weet van het pesten af, maar grijpt niet in.*

3. Aanpak

Oleanderhof probeert een veilig sociaal klimaat op school te creëren door pesten te voorkomen (preventief) en tegen pesten op te treden als het zich toch voordoet (curatief).

3.1 Preventief

KiVa-lessen

Wij streven er naar om, in elke groep, één keer in de twee weken een KiVa-les te geven. Deze lessen zijn gericht op het preventief werken aan groepsvorming en het bieden van een veilige leeromgeving. De lessen zullen de ontwikkeling van sociale vaardigheden van kinderen stimuleren die ze nodig hebben om een groepsnorm tegen pesten te kunnen creëren. De lessen uit het KiVa-programma zijn onderverdeeld in tien thema's, zoals gevoelens, iedereen is uniek en herken pesten. We laten tijdens elk schooljaar alle thema's terug komen, zodat alle onderwerpen die kunnen bijdragen aan een positief pedagogisch klimaat aan bod zijn gekomen.

Omgangsregels

Op onze school heeft elke groep een KiVa-contract opgesteld. Voor de groepen 1 tot en met 4 gaat het om de volgende omgangsregels:

- 1. We willen samen een groep zijn want dat is fijn;*
- 2. We horen er allemaal bij: ik, hij en ook jij;*
- 3. We verschillen allemaal, dat maakt ons speciaal;*
- 4. We gaan goed met elkaar om;*
- 5. We helpen elkaar;*
- 6. We komen voor elkaar op.*

Voor de groepen 5 tot en met 8 gaat het om de volgende omgangsregels:

- 1. We doen aardig tegen elkaar en behandelen anderen met respect;*
- 2. We maken er een fijne groep van;*
- 3. We praten met elkaar (en gebruiken daarbij ik-taal);*
- 4. We willen dat pesten stopt;*
- 5. We willen dat ook verborgen pesten stopt;*
- 6. We houden er rekening mee dat pesten heel lang pijn doet;*
- 7. We zeggen tegen pesters: stop ermee;*
- 8. We helpen gepeste kinderen;*
- 9. We lossen pesten als een groep op;*
- 10. We blijven ons houden aan dit KiVa-contract.*

Het KiVa-contract is door alle leerlingen ondertekend en hangt in elke klas. Er wordt regelmatig verwezen naar de regels. In situaties waarin het nodig is wordt het contract erbij gepakt.

Groepsgesprekken

groepsproces is dat we samen willen oplossen. Voordat de steungroep wordt ingezet wordt dit eerst besproken met het pestslachtoffer zelf.

Herstelaanpak

Als het pesten ondanks de gemaakte afspraken toch doorgaat wordt de herstelaanpak ingezet. Twee leden van het KiVa-team gaan een gesprek met de pestende leerling. Daarnaast wordt er een herstelplan opgesteld. Het herstelplan wordt altijd ondertekend door het betreffende kind en de ouders/verzorgers van het kind.

4. Organisatie

4.1 Contactpersonen

Het KiVa-team

Oleanderhof heeft een KiVa-team aangesteld. Het KiVa-team is het aanspreekpunt voor leerkrachten, ouders en leerlingen. Daarnaast coördineren de leden van het team het beleid tegen pesten. Het KiVa-team bestaat uit de volgende leden:

Lizette Coppoolse l.coppoolse@onzewijs.nl

Carolien de Nooijer-Schroevers c.schroevers@onzewijs.nl

Ilse Dorleijn i.dorleijn@onzewijs.nl

De KiVa-trainer

Wanneer het KiVa-team meerdere malen de steungroepaanpak heeft ingezet en het pestprobleem blijft bestaan, wordt externe hulp vanuit KiVa ingeschakeld, namelijk een KiVa-trainer. De KiVa-trainer biedt ondersteuning aan de school bij vragen en helpt met het oplossen van problemen met betrekking tot de pesters, de slachtoffers en/of de hele klas.

4.2 Scholing

Alle leerkrachten die werkzaam zijn op onze school hebben dag één van de STARTtraining van KiVa gevolgd. Zij zijn bevoegd om de KiVa-lessen te geven. De leden van het KiVa-team hebben ook dag twee van de STARTtraining gevolgd. Zij zijn hierdoor bevoegd om de steungroepaanpak uit te voeren. Daarnaast streeft de school ernaar om het team één keer in te twee jaar bij te laten scholen in het KiVa-programma.

Eén keer per jaar wordt er in Nederland een KiVa-conferentie georganiseerd. Ten minste twee leerkrachten van Oleanderhof nemen elk jaar deel aan deze dag. Tijdens deze dag De nieuwe inzichten over pesten en de innovaties in het KiVa-programma worden deze dag gepresenteerd. Onze leerkrachten worden tijdens deze dag verder geprofessionaliseerd. We willen er op deze manier voor zorgen dat onze school zich door blijft ontwikkelen.

Samenvatting

